

Sygn. akt I Ns 208/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Powalska

Protokolant: staż. Sandra Torchała

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2014 roku w Sieradzu

na posiedzeniu jawnym

sprawy z wniosku J. K. pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego (...)

z udziałem A. S. pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Wyborców (...) D. i P. N.

o wydanie orzeczenia w trybie art.111 § 1 Kodeksu wyborczego

postanawia:

1. oddalić wniosek;
2. zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestników postępowania A. S. pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Wyborców (...) D. i P. N. po 120 (sto dwadzieścia) złotych dla każdego z nich tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. K. we wniosku skierowanym do Sądu Okręgowego

w S. – w trybie art. 111 §1 ustawy z 5 stycznia 2011 roku – Kodeks Wyborczy – wniósł o:

1. zakazanie Komitetowi Wyborczemu Wyborców (...) D. z siedzibą w Z. i P. N. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji zawartych w spocie wyborczym (46-52 sekunda spotu) P. N. jako kandydata na Prezydenta Z. z Komitetu Wyborczego Wyborców (...) D. w związku z drugą turą tych wyborów, a emitowanym od dnia 21 listopada 2014 r. na stronie internetowej telewizji regionalnej (...), na stronie internetowej (...) w zakładce „(...)” oraz w telewizji (...) w Z. - w którym E. B., radna Rady Miasta kadencji 2014 - 2018 stwierdza, że „Pomimo konkurencji ze strony Ł., P. N. zabezpieczył 70.000.000,00 zł na budowę portu przeladunkowego w K.”;
2. orzeczenie przepadku materiałów wyborczych zawierających opisane w pkt. 1 informacje;
3. nakazanie Komitetowi Wyborczemu Wyborców (...) D. z siedzibą w Z. i P. N. sprostowania informacji opisanych w pkt. 1 poprzez zamieszczenie w terminie 24 godzin dwóch ogłoszeń na stronach głównych stron internetowych (...) i (...) oraz opublikowania jednego ogłoszenia w programie lokalnym „(...)” w telewizji Z W (...) w Z. o następującej treści:

„Komitet Wyborczy Wyborców (...) D. z siedzibą w Z. i P. N. kandydujący na stanowisko Prezydenta Z. z tego Komitetu informują, iż w spocie wyborczym P. N. związanym z drugą turą wyborów na urząd prezydenta Z., a emitowanym w mediach od dnia 21 listopada 2014 r. pojawiła się nieprawdziwa informacja, że P. N. -pomimo konkurencji ze strony Ł., zabezpieczył 70.000.000,00 zł na budowę portu przeladunkowego w K. ”;

4. nakazanie Komitetowi Wyborczemu Wyborców (...) D. z siedzibą w Z. i P. N. solidarnie wpłacenie kwoty 5.000,00 złotych na rzecz Fundacji (...) z siedzibą w W., KRS (...);

5. zasądzenie do uczestników solidarnie na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wniosku pełnomocnik wnioskodawcy wskazał, iż do drugiej tury wyborów samorządowych na stanowisko Prezydenta Z. przeszedł aktualnie pełniący tę funkcję uczestnik postępowania P. N., kandydat Komitetu Wyborczego Wyborców (...) D. z siedzibą w Z.. Od dnia 21 listopada 2014 r. w lokalnych mediach - emitowany jest spot wyborczy P. N., w którym E. B., radna Rady Miasta kadencji 2014 - 2014 podaje nieprawdziwą, w ocenie wnioskodawcy, informację o zabezpieczeniu przez P. N. kwoty 70.000.000,00 zł na budowę portu przeładunkowego w K.. Jak podał pełnomocnik wnioskodawcy, w dniu pierwszej emisji spotu wyborczego w Starostwie Powiatowym w Z. odbyła się konferencja prasowa z udziałem Marszałka Województwa (...) na temat kontraktu terytorialnego pomiędzy Zarządzeniem Województwa (...) a Ministerstwem Infrastruktury i (...), w którym przewidziano m. in. budowę portu multimodalnego w K.. Pełnomocnik wnioskodawcy podkreślił, że Miasto Z. jest jedynie beneficjentem projektu i przyszłych środków finansowych, w tym środków na port multimodalny w K., a przyznanie środków na ww. inwestycję będzie możliwe dopiero w ramach konkursu właściwego krajowego programu operacyjnego, który jeszcze nie powstał.

Sąd Okręgowy ustalił:

Wnioskodawca J. K. jest pełnomocnikiem wyborczym Komitetu Wyborczego (...) z siedzibą w W., (dowód: uchwała (...) k. 8).

Uczestnik postępowania P. N. pełni obecnie funkcję Prezydenta Z. i w tegorocznych wyborach samorządowych ponownie kandyduje na to stanowisko jako kandydat Komitetu Wyborczego Wyborców (...) D. z siedzibą w Z.. Przystępuje do drugiej tury wyborów, która została zaplanowana na dzień 30 listopada 2014 r. Pełnomocnikiem wyborczym ww. Komitetu jest A. S., (dowód: wydruk ze strony internetowej (...) k.9, ulotka (...) D. k.10, postanowienie Komisarza Wyborczego w S.).

Od dnia 21 listopada 2014 r. na stronie internetowej telewizji regionalnej (...), (...) w zakładce „(...)” oraz w telewizji (...) w Z. emitowany jest spot wyborczy, w którym E. B., Radna Rady Miasta informuje, że P. N. „Pomimo konkurencji ze strony Ł. zabezpieczył 70.000.000,00 zł na budowę portu przeładunkowego w K..”. W dniu 21 listopada 2014 r. odbyła się konferencja prasowa w Starostwie Powiatowym w Z. z udziałem Marszałka Województwa (...) na temat podpisanego kontraktu terytorialnego pomiędzy Zarządzeniem Województwa (...) a M. i (...). W kontrakcie terytorialnym jest zapisana m. in. budowa portu multimodalnego w K., (bezsporne).

Powiat (...) wystąpił do Urzędu Marszałkowskiego w Ł. z projektem obejmującym budowę portu przeładunkowego w Z. K., uzbrojenie terenu wokół portu oraz budowę łącznika pomiędzy trasą (...) i drogą krajową nr (...). Plany opiewające na kwotę 270 .000.000 złotych nie odpowiadały jednak zasadom kontraktu terytorialnego, mającego przewidywać inwestycję o charakterze ponadlokalnym. Nie znalazły się w stanowisku negocjacyjnym Województwa (...). Władze miasta Z. podjęły działania w kierunku realizacji projektu inwestycji ograniczonej do portu przeładunkowego. P. N. zawarł w imieniu Miasta Z. porozumienie w formie listu intencyjnego z (...) S.A. – użytkownikiem wieczystym nieruchomości w K., na których to nieruchomościach port przeładunkowy ma powstać oraz podjął niezbędne działania zmierzające do realizacji projektu budowy portu multimodalnego w K.. Miasto zapewniło udział specjalistów z branży transportowej, co umożliwiło ocenę w zakresie środków finansowych na poziomie 70.000.000 złotych. Zastępca Prezydenta P. J. (1) odbył z upoważnienia P. N. spotkanie z A. Z. w tej sprawie w Ministerstwie Infrastruktury i (...) (dowód: zeznania świadka P. J. (2) min. 00:25:19-01:09:18).

Urząd Marszałkowski Województwa (...) wpisał do (...) S. (...) Województwa (...) projekt pod nazwą „(...) oraz drogi ekspresowej (...) w celu budowy (...) -centrum logistycznego w Z. - K.” oszacowany na 70.000.000,00 zł. (dowód: (...) (...) S. (...) (...)).

P. N. nie uczestniczył w przygotowaniu kwestionowanego spotu , a fragment z jego udziałem został zmontowany z nagranych wcześniej materiału, (dowód: zeznania P. N., min. 01:14:45 -01:20:02).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Wniosek podlega oddaleniu.

Bezspornie samorządowa kampania wyborcza powinna być prowadzona według reguł i zasad określonych przepisami ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.). Przywołana ustawa ustanawia ochronę prawną w okresie kampanii wyborczej dla kandydata i pełnomocnika zainteresowanego komitetu wyborczego przed nieprawdziwymi informacjami zawartymi w materiałach wyborczych rozpowszechnianych w: prasie (Internecie), plakatach, ulotkach, hasłach, wypowiedziach lub innych formach agitacji. Tego rodzaju ochrona możliwa jest zatem w ograniczonym zakresie w okresie wyborczym, który ma teraz miejsce na mocy Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2014 r. w sprawie zarządzenia wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. W. oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, które zarządzone zostały na dzień 16 listopada 2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1134).

Stosownie do treści art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku - Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.), jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku – Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 zł na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Zgodnie z powołanym wyżej przepisem, wymienionemu w nim trybowi podlegają nie tylko informacje rozpowszechniane w materiałach wyborczych określonych w art. 109 Kodeksu wyborczego, ale każde działania, które mają charakter agitacji wyborczej. W niniejszej sprawie informacje rozpowszechniane w spocie wyborczym emitowanym od 21 listopada 2014 r. na stronach internetowych telewizji regionalnych mogą być traktowane jako forma agitacji wyborczej, a spot stanowi materiał wyborczy. Poza sporem pozostaje bowiem okoliczność, że nagranie to ukazało się w czasie trwania kampanii wyborczej i w treści swej w sposób bezpośredni odwoływało się do nadchodzącej drugiej tury wyborów. W myśl art. 105 § 1 Kodeksu wyborczego agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w określony sposób lub do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego. Przepis nie definiuje pojęcia „zachęcanie do głosowania”, tym samym należy przez to rozumieć podejmowanie działań mających wpływ na sferę motywacyjną potencjalnego wyborcy, co może następować przy pomocy różnych działań i zachowań, w tym nie tylko w sposób jawnie ukierunkowany, ale również w sposób pośredni, nieoczywisty, a więc także poprzez zniechęcenie potencjalnych wyborców do głosowania na kandydata. W omawianym spocie wypowiadają się osoby pełniące funkcje publiczne, które przedstawiają dotychczasowe osiągnięcia P. N. jako prezydenta i zachęcają potencjalnych wyborców do oddania głosu na tego kandydata. Radna Rady Miasta E. B. ponadto informuje, że P. N. „pomimo konkurencji ze strony Ł. zabezpieczył 70.000.000,00 zł na budowę portu przeładunkowego w K.”.

W niniejszej sprawie zachodzi potrzeba dokonania oceny przedstawionej w spocie informacji w kategoriach prawdy i fałszu. Z treści przywołanego na wstępie art. 111 Kodeksu wyborczego jednoznacznie wynika bowiem, iż ochrony w nim

przewidzianej domagać się można, jeżeli prowadzona agitacja wyborcza zawiera informacje nieprawdziwe. Hipoteza tego przepisu wyraźnie obejmuje zatem jedynie informacje, a nie oceny czy spekulacje nawet te niesprawiedliwe. Ochrona dotyczy podawanych w materiałach odnoszących się do kampanii wyborczej faktów, a nie wniosków czy ocen opartych na tych faktach. Tylko fakt ma charakter obiektywny. Każda ocena jest subiektywna, w zależności od punktu widzenia osoby dokonującej jej. Tym samym nie można nikomu zabronić wyrażania swoich sądów i dokonywania ocen, o ile nie naruszają one dóbr osobistych innej osoby (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 1 października 1998 r., I ACz 972/98). W przedmiotowej sprawie, jak wynika z analizy treści rozpowszechnianej w spocie wyborczym, E. B. wypowiadając się na temat osiągnięć dotychczasowego Prezydenta Z. przedstawiła informację dotyczącą projektu budowy portu przeładunkowego w K.. W ocenie Sądu okoliczności sprawy dają podstawę do przyjęcia, że wbrew stanowisku wnioskodawcy, informacja ta jest prawdziwa, ponieważ, jak wynika z materiału dowodowego, P. N. podjął działania zmierzające do realizacji projektu obejmującego budowę portu przeładunkowego w Z.-K.. Zawarł m.im. stosowne porozumienie z (...) S.A. – użytkownikiem wieczystym nieruchomości w K., na których to nieruchomościach port przeładunkowy ma powstać. Ostatecznie Urząd Marszałkowski Województwa (...) przewidział w (...) S. (...) (...) zawartym między Zarządem Województwa (...) a Ministerstwem Infrastruktury i (...) projekt pod nazwą „(...) drogi ekspresowej (...) w celu budowy (...) -centrum logistycznego w Z. - K." oszacowany na 70.000.000,00 zł. W dniu 21 listopada 2014 r. odbyła się konferencja prasowa, podczas której Marszałek Województwa (...) zadeklarował, że powyższa kwota na realizację projektu została zagwarantowana.

Z powyższego wynika, że Prezydent Miasta Z. P. N., doprowadzając do zamieszczenia w kontrakcie przedmiotowego projektu zabezpieczył możliwość skorzystania przez miasto Z. z wpisanych do projektu i przeznaczonych na ten cel środków finansowych. Wskutek podjętych działań zaistniały warunki aplikowania o kwotę 70.000.000,00 zł, która ma zostać przeznaczona na realizację budowę portu przeładunkowego w K.. Niespornie zaś Miasto Z. jest beneficjentem projektu, co nie dezawuuje podjętych przez jego władze starań w zakresie przedmiotowego projektu. Dostrzec należy, że w spocie wyborczym nie zostało stwierdzone, że P. N. zapewnił pozyskanie pieniędzy na realizację przedsięwzięcia. Gwarancji takiej udzielił dopiero Marszałek Województwa podczas konferencji prasowej w dniu 21 listopada 2014 r. Na uwagę zasługuje również fakt, iż P. N. nie uczestniczył w przygotowaniu spotu, a fragment z jego udziałem został zmontowany z nagranych wcześniej materiału.

Podsumowując powyższe rozważania stwierdzić należy, że skoro wskazany wyżej przepis Kodeksu wyborczego ustanawia ochronę prawną wyłącznie przed nieprawdziwymi informacjami zawartymi w materiałach wyborczych, które dotyczą jedynie nieprawdziwych okoliczności oznacza to, że wniosek uczestnika J. K. należało uznać za bezzasadny.

W takiej sytuacji ochrona przewidziana w art. 111 par. 1 ustawy Kodeks wyborczy nie przysługuje.

O kosztach zastępstwa prawnego orzeczono na podstawie § 10 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r., w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz czynności ponoszonych przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490).

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji postanowienia.